روی موج کوتاه

گفت‌وگوی تلفنی پوتین و پزشکیان با محور مذاکرات ایران و آمریکا

کرملین روز سه‌شنبه و در بیانیه‌ای اعلام کرد، «ولادیمیر پوتین» و «مسعود پزشکیان» روسای جمهور روسیه و ایران، در گفت‌وگوی تلفنی، درباره پیشرفت مذاکرات ایران و آمریکا با میانجیگری عمان صحبت کردند. به گزارش ایسنا، کرملین همچنین اعلام کرد در این گفت‌وگو «پوتین بر آمادگی روسیه برای پیشبرد گفت‌وگو با هدف دستیابی به توافقی عادلانه درباره برنامه هسته‌ای ایران» تاکید کرد. طرفین همچنین توافق کردند که برای تقویت هماهنگی در سیاست خارجی، همکاری‌های مشترک را افزایش دهند.

وزیر خارجه طالبان هفته آینده به تهران می‌آید

وزیر خارجه طالبان، هفته آینده در رأس هیأتی دیپلماتیک به تهران سفر می‌کند. به گزارش تسنیم، «امیرخان متقی» قرار است علاوه بر حضور در نشست با مقامات ایرانی، گفتگوهای جداگانه‌ای نیز درباره طیفی از مسائل مورد علاقه و مشترک کابل و تهران داشته باشد.

عضو شورای عالی جنبش انصارالله:

جنگ یمن ارتباطی با مذاکرات ایران و آمریکا ندارد

عضو شورای عالی جنبش انصارالله گفت که ادعای برخی رسانه‌ها و مقامات غربی مبنی بر اینکه تشدید درگیری‌ها در یمن نتیجه بن‌بست در مذاکرات میان ایران و آمریکا است، صحت ندارد. به گزارش فارس، محمد البخیتی، در گفت‌وگو با شبکه الجزیره با بیان اینکه «حمله به فرودگاه بن گوریون به درخواست حماس انجام شد»، تأکید کرد: «تمامی عملیات‌های نظامی یمن با هماهنگی کامل با مقاومت فلسطین در غزه صورت می‌گیرد و اگر قرار باشد از تعیتی سخن گفته شود، این تبعیت از فلسطین و از برادران‌مان در حماس است.»

در نامه ایران به شورای امنیت تأکید شد؛

پاسخ سریع و متناسب ایران به هرگونه ماجراجویی نظامی

سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل در نامه‌ای به شورای امنیت اعلام کرد: «هرگونه ماجراجویی نظامی از سوی ایالات متحده یا نایب آن، رژیم صهیونیستی، اعم از اقدام علیه حاکمیت، تمامیت ارضی یا منافع ملی و حیاتی جمهوری اسلامی ایران، با پاسخی سریع، متناسب و مشروع مواجه خواهد شد». به گزارش ایلنا، در نامه امیر سعید ایروانی با اشاره به تهدیدات اخیر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل و پیت هگزث، وزیر دفاع آمریکا علیه ایران، تأکید شده است: «هرگونه تلاش برای انتساب اقدامات مشروع انصارالله یمن به ایران، تحریفی عامدانه از واقعیت و تلاشی نومیدانه برای منحرف‌سازی توجه جامعه بین‌المللی از جنایات رژیم صهیونیستی علیه مردم فلسطین و اقدامات تجاوزکارانه آمریکا علیه یمن است.»

بازپرس پرونده انفجار در بندر شهید رجایی:

دو مدیر بازداشت و چند مطلع احضار شده‌اند

بازپرس پرونده انفجار در بندر شهید رجایی گفت: در حال حاضر دو نفر از مدیران دولتی و خصوصی با قرار تامین متناسب وثیقه در بازداشت هستند و تعدادی نیز جهت اخذ اظهارات به‌عنوان مطلع احضار شده‌اند. به گزارش قوه قضاییه، وی -که در منابع خبری نام او ذکر نشده است- همچنین اعلام کرد: حسب دستور دادستان کل کشور با رعایت قانون و دقت بالا، روند تحقیقات ادامه خواهد داشت و در صورت احراز قصور و تقصیر هر شخصی بدون ملاحظه برخورد قانونی و قاطع خواهد شد.

محسنی اژه‌ای:

قاطبه محکومین سال ۱۴۰۱ متنبه و ارشاد شدند

رئیس قوه قضاییه گفت: در سال ۱۴۰۱ فضایی ایجاد شد که منجر به تشکیل حدود ۹۰ هزار پرونده گشت؛ متهمان و محکومان این پرونده‌ها از اقشار مختلفی بودند که چنانچه برای همه آنها حکم محکومیت صادر می‌شد، یا پرونده قضایی شکل می‌گرفت بستر سوءاستفاده دشمنان فراهم می‌آمد؛ از این رو، قاطبه محکومین متنبه و ارشاد شدند و بستر برای عفو آنها فراهم شد؛ حتی در آن سال، پرونده‌های کثیری که هنوز به مرحله صدور حکم نرسیده بودند، مختومه شدند. به گزارش قوه قضاییه، غلامحسین محسنی اژه‌ای طی سخنانی در دیدار با جمعی از معلمان نمونه کشوری، افزود: البته ما منکر نبودیم که ممکن است افرادی که اظهار تنبّه و توبه کرده‌اند، مجدداً به ارتکاب اقدام مجرمانه و خطای قبلی خود مبادرت ورزند، اما نمی‌توانستیم به صرف یک احتمال، از بستری که برای بازاجتماعی کردن افراد زیادی فراهم شده بود، چشم‌پوشی کنیم.

مهاجری:

هیچ فردی با دریافت پیامک حجاب، متشرع نمی‌شود

یک فعال سیاسی اصولگرا گفت: همانطور که گشت ارشاد نتوانست داستان حجاب را حل کند، ارسال پیامک‌های حجاب هم به‌طریق اولی نخواهد توانست این مشکل را برطرف کند. یقین دارم که هیچ فردی با دریافت پیامک حجاب از فردای آن روز متشرع و به حجاب ملتزم نخواهد شد. محمد مهاجری در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، تصریح کرد: حجاب یک مقوله فرهنگی است و دستگاه‌هایی که باید در این زمینه فعالیت می‌کردند، در طول سال‌های طولانی گذشته کم کاری کرده‌اند، حالا می‌خواهند با یک پیامک تمام آن کم کاری‌ها را رفع و رجوع کنند. قانون عفاف و حجاب اگر قابلیت اجرا داشت، قطعاً تاکنون اجرایی می‌شد؛ البته واقعا این قانون قابلیت اجرا نداشت و می‌توانست مسائل ضدامنیتی ایجاد کند.

وزیر دارایی اسرائیل:

نابودی برنامه هسته‌ای ایران به هر قیمتی برنامه ماست

وزیر دارایی اسرائیل گفت: نابودی کامل برنامه هسته‌ای ایران هم خواسته ترامپ و هم خواسته اسرائیل است و تل آویو به هر قیمتی حتی به زور برنامه هسته‌ای ایران را نابود خواهد کرد. به گزارش عصر ایران، «بتسالل یوئل اسموتریچ» در گفت‌وگو با خبرگزاری JNS" مدعی شد که رژیم اسرائیل تنها توافقی بین ایران و ایالات متحده را می‌پذیرد که به نابودی کامل برنامه هسته‌ای ایران منجر شود. این عضو دست راستی کابینه نتانیاهو تأکید کرد: «باقی گذاشتن ایران به عنوان یک کشور آستانه هسته‌ای -این اتفاق نمی‌افتد. به هر قیمتی.»

از تکذیب تاریخ دور بعدی گفت‌وگوها تا بیانیه نمایندگی دائمی اتحادیه اروپا با محور غنی‌سازی ایران

مذاکرات در مسیری پیچیده و پرابهام

کیا مقدم

در دنیای پیچیده روابط بین‌الملل، پرونده هسته‌ای ایران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و پرچالش‌ترین موضوعات مطرح است. در این راستا، بازیگران سرشناسی از جمله آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) و تروئیکای اروپا (آلمان، فرانسه و بریتانیا) نقش‌های کلیدی ایفامی کنند. این نهادها و کشورها نه‌تنها بر روند مذاکرات تأثیر گذار هستند، بلکه می‌توانند با اتخاذ مواضع متفاوت، مسیر دستیابی به توافق هسته‌ای را تحت تأثیر قرار دهند. با توجه به تحولات اخیر، از تهدیدات نظامی و تحریم‌های اقتصادی گرفته تا حمایت‌های دیپلماتیک و تلاش‌های میانجی‌گری؛ بررسی نقش این بازیگران در مذاکرات هسته‌ای ایران اهمیت ویژه‌ای دارد.

آمریکا زور می‌گوید

پرونده هسته‌ای ایران و مذاکرات مربوط به آن، همواره یکی از پیچیده‌ترین مسائل در روابط بین‌الملل، به‌ویژه میان ایران و غرب، بوده است. با آغاز به کار دولت جدید در آمریکا، امیدهایی برای احیای برجام یا دستیابی به تفاهمی جدید شکل گرفت، اما روند مذاکرات با چالش‌های عمیق روبرو شده و شاهد دوره‌ای از توقف بود. دلایل اصلی کندی در فرآیند مذاکرات اخیر را می‌توان در سه محور کلیدی دسته‌بندی کرد. نخست، تغییر قابل توجه در مواضع و خواسته‌های ایالات متحده نسبت به آنچه در ابتدا مطرح می‌شد یا حتی در مقایسه با چارچوب اصلی برجام. دولت فعلی آمریکا اکنون مطالبات جدیدی مانند سازوکارهای بازرسی گسترده‌تر و فراتر از تعهدات برجامی مطرح می‌کند. همچنین، موضوع غنی‌سازی داخلی اورانیوم توسط ایران مجدداً زیر سوال رفته است، چنانکه مارک روبیو، وزیر خارجه آمریکا معتقد است ایران برای مقاصد صلح‌آمیز نیازی به غنی‌سازی در داخل ندارد و می‌تواند سوخت مورد نیاز خود را از خارج تأمین کند. این تغییر در رویکرد آمریکا، از نگاه ایران، به منزله عدول از توافق قبلی و تلاشی برای کسب امتیازات بیشتر است که منجر به بن‌بست موقتی در مذاکرات شده است. این تحولات در مواضع آمریکا می‌تواند تحت تأثیر فشارهای داخلی، از جمله تغییرات در تیم سیاست خارجی و امنیت ملی، ملاحظات متحدان منطقه‌ای یا ارزیابی‌های جدید از پیشرفت‌های هسته‌ای ایران صورت گرفته باشد.

همان سیاست فشار و چانه‌زنی همیشگی

دومین عامل مهم، استمرار و حتی تشدید تحریم‌های اقتصادی علیه ایران است. از دیدگاه ایران، هدف اصلی از ورود به مذاکرات، رفع این تحریم‌های فلج‌کننده است که پس از خروج آمریکا از برجام به شدت افزایش یافته‌اند. سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه بارها تاکید کرده است هدف نهایی ایران رفع تحریم‌های ظالمانه‌ای است که در این سال‌ها از سوی آمریکا علیه ایران وضع شده است. در چنین شرایطی، ادامه اعمال فشار تحریمی، وضع تحریم‌های جدید یا حتی افزایش شدت تحریم‌های موجود توسط آمریکا همزمان با برگزاری مذاکرات، از سوی ایران به عنوان نشانه‌ای از عدم حسن نیت و تلاش برای بهره‌برداری ابزاری از فرآیند دیپلماتیک تلقی می‌شود. پس از دور سوم مذاکرات رئیس جمهور آمریکا اعلام کرد: «هر کشوری که از ایران نفت خریداری کند، حق تجارت با آمریکا را از دست خواهد داد.» وی همچنین افزود: «تحریم‌هایی جدید بر صادرات نفت و محصولات پتروشیمی ایران، به‌ویژه به مقصد چین، اعمال خواهد شد تا این مسیر به صفر برسد.» این رویکرد آمریکا، که به نظر می‌رسد امتداد سیاست «فشار حداکثری» است با روح مذاکره که نیازمند فضایی از اعتماد متقابل و کاهش تنش است، در تضاد کامل قرار دارد. ایران بر این باور است که واشنگتن باید با برداشتن گام‌های ملموس در جهت رفع تحریم‌ها، پیش از هر گونه پیشرفت معنادار در مذاکرات، حسن نیت خود را ثابت کند.

چشم‌انداز مذاکرات آینده بسیار پیچیده، مبهم و دشوار به نظر می‌رسد. شکاف عمیق میان مواضع، فقدان اعتماد متقابل، تلاش طرفین برای تحمیل اراده خود و دخالت عوامل متعدد داخلی و خارجی، همگی موانع جدی بر سر راه دستیابی به توافق پایدار هستند. مذاکرات احتمالی آینده نیازمند انعطاف‌پذیری، خلاقیت دیپلماتیک و اراده سیاسی قوی از سوی همه طرف‌ها خواهد بود

تغییر مواضع در میز مذاکره

سومین عامل، طرح مجدد تهدیدات نظامی علیه ایران است. استفاده از ادبیات تهدید نظامی توسط مقامات آمریکایی، به‌ویژه در مقاطع حساس مذاکرات، از دیدگاه ایران نه تنها سازنده نیست، بلکه نشان‌دهنده رویکردی مبتنی بر فشار است که با اصول مذاکره برابر و مبتنی بر احترام متقابل همخوانی ندارد. شش روز پیش وزیر دفاع آمریکا با انتشار متنی با عنوان «پیام به ایران» نوشت: «ما شاهد حمایت مرگبار شما از حوثی‌ها هستیم و دقیقا می‌دانیم چه می‌کنید. شما به خوبی از توانایی ارتش ایالات متحده آگاه هستید و به شما هشدار داده شده بود. تاوان این حمایت را در زمان و مکانی که ما تعیین می‌کنیم، خواهید پرداخت.» پیت هگست همچنین پیام دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا که در ماه مارس اعلام کرده بود جمهوری اسلامی ایران را مسئول هرگونه حمله حوثی‌ها می‌داند، بازنشر کرد. تهران این تهدیدات را بخشی از یک راهبرد جامع‌تر آمریکا می‌بیند که ترکیبی از تغییر مواضع در میز مذاکره، فشار اقتصادی و تهدید سخت‌افزاری است. این راهبرد از منظر ایران غیرقابل قبول بوده و فضایی از بی‌اعتمادی و تقابل را ایجاد می‌کند که دستیابی به پیشرفت در مذاکرات را به شدت دشوار می‌سازد.

ترامپ به شدت درگیر مسائل داخلی است

به‌نظر می‌رسد واشنگتن به‌دنبال دستیابی به توافقی فراتر از محدودیت‌های برجام است که نه تنها نگرانی‌های هسته‌ای را عمیق‌تر و طولانی‌تر پوشش دهد، بلکه به موضوعاتی مانند محدودیت‌های زمانی برجام، برنامه موشکی و نفوذ منطقه‌ای ایران نیز بپردازد. این سطح از مطالبات، که نشان‌دهنده تلاشی برای استفاده از وضعیت کنونی (پیشرفت‌های هسته‌ای ایران پس از خروج آمریکا) برای کسب امتیازات بیشتر است، با ارائه مشروط و تدریجی امتیازات همراه است؛ به این صورت که لغو تحریم‌ها به صورت گام به گام و مشروط به پذیرش خواسته‌های آمریکا صورت می‌گیرد تا اهرم فشار واشنگتن حفظ شود. استفاده از تحریم‌های اقتصادی و تهدیدات نظامی نیز ابزارهای اصلی فشار در این راهبرد هستند. این که آمریکا از مواضع اولیه خود (نزدیک به بازگشت به برجام) به سمت مطالبات حداکثری عقب‌نشینی کرده است، که این عقب‌نشینی می‌تواند تحت تأثیر نفوذ جریان‌های تندرو در داخل آمریکا باشد. نباید فراموش کنیم که ترامپ به شدت درگیر مسائل داخلی است به نحوی که مایک والتز بازیگر نقش اول سیگنال گیت از سمت خود بر کنار می‌شود و مارکو روبیو که امروز مواضع جنگ‌طلبانه‌ش کمرنگ‌تر شده است، تصدی این مسئولیت را برعهده می‌گیرد.

واشنگتن باید بالغو تحریم‌ها حسن نیت خود را اثبات کند

در مقابل راهبرد فشار آمریکا، موضع ایران بر اصول مشخصی استوار است. اولاً، عدم پذیرش مذاکره تحت فشار؛ ایران با کند کردن یا توقف مذاکرات، این پیام را می‌دهد که تحت تهدید و فشار حاضر به پذیرش هر توافقی نخواهد بود. این رویکرد با هدف ایجاد این درک در آمریکا صورت می‌گیرد که سیاست فشار حداکثری به نتیجه‌ای جز بن‌بست نخواهد رسید. پیشتر وزیر امور خارجه ایران در گفت‌وگویی با راشا تودی گفته بود: «ما در گذشته ثابت کرده‌ایم که در برابر زور، فشار و تهدید مقاومت می‌کنیم. شاید آمریکایی‌ها خواسته‌اند بار دیگر عزم ما را آزمایش کنند اما نتیجه این آزمون را خودشان دیده‌اند.» مسئله بعدی، لزوم بازگشت آمریکا به تعهدات و رفع مؤثر و قابل راستی‌آزمایی تمامی تحریم‌ها؛ ایران تأکید دارد که آغازگر وضعیت فعلی، خروج آمریکا از برجام بوده و از این رو واشنگتن باید با لغو تحریم‌ها، حسن نیت خود را اثبات کند.

ایران ابزار نفتی هم دارد

ایران باید از موضع قدرت وارد مذاکرات شود تا از تحمیل خواسته‌های حداکثری جلوگیری کند. این اقتدار می‌تواند شامل حفظ یا پیشبرد برخی فعالیت‌های هسته‌ای به عنوان اهرم فشار باشد یا با موضوع نفت‌ابزاری برای خودمان دست و پا کنیم. نباید مسئله نفت را در شرایط امروز آمریکا نادیده گرفت. خریداران نفت ایران تقاضا را به سمت فروشندگان دیگر می‌برند و هم قیمت بالاتر و هم تقاضای بیشتر آمریکا را هم از هرج و مرج بی‌نصیب نخواهد گذاشت. در نهایت اولویت مطلق لغو تحریم‌های اقتصادی؛ لغو کامل، مؤثر، پایدار و قابل راستی‌آزمایی تحریم‌ها، اصلی‌ترین هدف ایران است و ایران به دنبال تضمین‌هایی است که لغو تحریم‌ها تحت‌تأثیر تغییرات سیاسی در آمریکا قرار نگیرد.

بازیگران به دنبال کار آکتر خود در توافق احتمالی

علاوه بر ایران و آمریکا، بازیگران با سابقه و صاحب سبک دیگری نیز در این فرآیند نقش دارند. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) به عنوان نهاد نظارتی، نقش مهمی در راستی‌آزمایی و دو همکاری ایران با آن بر فضای مذاکرات تأثیر گذار است. کشورهای اروپایی (E3) که از طرف‌های برجام بودند، می‌توانند نقش میانجی یا مخرب (مانند فعال‌سازی مکانیسم ماشه که به بازگشت تحریم‌های سازمان ملل منجر می‌شود) ایفا کنند.

نگرانی ادامه‌دار از سطح غنی‌سازی ایران

بیش از هر چیز به نظر می‌رسد گروسی و اروپاسعی دارند در روند مذاکرات حاضر باشند تا اینکه بخواهند باعث توقف آن شوند. دبیرکل سازمان بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگو با یو.اس نیوز اعلام کرد: «مسئله ذخایر (ذخایر اورانیوم غنی شده در سطح بالا ایران) به راحتی قابل حل و فصل یا انتقال به خارج از کشور است و این بخشی از گفتگوهای فنی ما [با دولت ایران] است. درباره برنامه هسته‌ای ایران، وضعیت با گذشت زمان بدتر می‌شود، زیرا در حالی که هیچ اقدام دیپلماتیک یا سیاسی صورت نمی‌گیرد، سانتریفیوژها همچنان در حال چرخش و ذخایر (اورانیوم غنی شده در سطح بالا) همچنان در حال افزایش است.»

دیروز نیز نمایندگی دائمی اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای با اعلام خطر بروز بحران اشاعه تسلیحات هسته‌ای در منطقه به دلیل روند افزایشی فعالیت‌های هسته‌ای ایران بالا رفته است، تاکید کرد که اتحادیه اروپا به راهکاری دیپلماتیک برای پرداختن به مسئله هسته‌ای ایران پایبند است.

در ادامه این بیانیه که در جلسه در سومین کمیته مقدماتی کنفرانس بازنگری پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای قرائت شد، آمده است: اقدامات ایران در بردارنده خطرات بسیار قابل توجه مرتبط با اشاعه (تسلیحات اتمی) است و هیچ گونه توجیه موثق غیر نظامی ندارد. ما در این راستا، نگران اظهارات مقام‌های ایرانی درباره ظرفیت ایران برای ساختن یک سلاح اتمی هستیم. از ایران می‌خواهیم به اجرای موقت پروتکل الحاقی بازگردد، برای تصویب آن تلاش کند و تمامی اقدامات نظارتی و راستی‌آزمایی مرتبط با برجام (توافق هسته‌ای) را از سر بگیرد.

مکانیزم ماشه تنها کارت بازی اروپا

تحلیلگران پیشنهاد می‌کنند ایران برای تعامل و اقناع اروپا و جلوگیری از فعال‌سازی مکانیسم ماشه تلاش کند. همچنین، پویایی‌های داخلی در ایالات متحده، از جمله اختلافات میان گروه‌های مختلف در واشنگتن بر سر نحوه برخورد با ایران، مستقیماً بر روند مذاکرات تأثیر می‌گذارد. کالاتس مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در صفحه شخص خود در ایکس «حمایت اتحادیه اروپا از دیپلماسی در زمینه مسئله هسته‌ای و کاهش تنش‌های منطقه‌ای» را مورد تأکید قرار داده است. همچنین افزود که «روابط اتحادیه اروپا و ایران به پیشرفت در تمامی زمینه‌ها وابسته است.» این ادعاها در شرایطی مطرح می‌شود که تروئیکای اروپا پس از خروج یک‌جانبه آمریکا از این توافق در سال ۲۰۱۸، تنها طرف‌های غربی باقی‌مانده در برجام هستند که هشدار داده‌اند در صورت عدم توافق تهران با واشنگتن و تامین منافع اروپا، این مکانیزم را فعال خواهند کرد.

ترامپ حاضر است حرف‌های ایران را بشنود

با در نظر گرفتن تمامی این عوامل، چشم‌انداز مذاکرات آینده بسیار پیچیده، مبهم و دشوار به نظر می‌رسد. شکاف عمیق میان مواضع، فقدان اعتماد متقابل، تلاش طرفین برای تحمیل اراده خود و دخالت عوامل متعدد داخلی و خارجی، همگی موانع جدی بر سر راه دستیابی به توافق پایدار هستند. مذاکرات احتمالی آینده نیازمند انعطاف‌پذیری، خلاقیت دیپلماتیک و اراده سیاسی قوی از سوی همه طرف‌ها خواهد بود. ترامپ در مصاحبه اخیر خود با سی‌ان‌ان اظهار کرد که خواستار برچیده شدن کامل برنامه هسته‌ای ایران است اما باز هم جایی برای گفت‌وگو گذاشت و گفت اگر ایران‌ها برنامه‌ی دیگری در نظر دارند من آمده شنیدن آن هستم. لذا موفقیت در این مسیر مستلزم درک واقع‌بینانه از نگرانی‌ها و منافع مشروع طرف مقابل و پرهیز از رویکردهای مبتنی بر فشار و تحمیل یک‌جانبه است. روز گذشته چند منبع از جمله نورنیوز به نقل از یک منبع آگاه اعلام کردند که دور چهارم مذاکرات روز یکشنبه ۲۱ اردیبهشت‌ماه برگزار خواهد شد؛ خبری که از سوی اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت خارجه تکذیب شد و آینده مذاکرات را در ابهام بیشتری فروبرد.

مسیر پیش‌رو همچنان پر از موانع و نیازمند تلاش دیپلماتیک فراوان است. در نهایت کندی مذاکرات نتیجه ترکیبی از تغییر رویکرد و مطالبات آمریکا، استمرار تحریم‌ها و استفاده از تهدید نظامی به عنوان بخشی از راهبرد فشار واشنگتن است، در حالی که ایران با تأکید بر عدم مذاکره تحت فشار و لزوم رفع تحریم‌ها، به دنبال صیانت از منافع خود است. نقش سایر بازیگران و پیچیدگی‌های داخلی آمریکا نیز بر دشواری این فرآیند می‌افزاید.

گفت و گو

سارا فلاحی: هیات نظارت این بند و بساط را جمع کند

مهمانی‌های هدفمند در آستانه انتخابات هیات رئیسه مجلس

تحرکات نمایندگان برای انتخابات هیأت رئیسه مجلس در سال دوم آغاز شده است. در این میان برخی از خبرها حکایت از کاندیداتوری زنان در اجلاسیه دوم دارد. در همین راستا، خبرآنلاین با سارا فلاحی، نماینده ایلام و عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی گفت‌وگو کرده است که در ادامه از نظرتان می‌گذرد.

خانم فلاحی! برنامه فراکسیون زنان برای انتخابات هیأت رئیسه چیست؟ آیا کاندیدایی معرفی می‌کنید؟

هنوز در فراکسیون زنان برای اجلاسیه دوم جلسه‌ای برگزار نکرده‌ایم. در سنوات گذشته در فراکسیون به تفاهم نرسیدند که یک نفر را اعلام کنند چون خانم‌های متقاضی اعلام توانایی می‌کردند و می‌گفتند نمایندگی مستقل به شخص بوده و تابع فراکسیون نیستند. در حال حاضر، جلسه‌ای برگزار نشده اما یکی دو نفر از دوستان هستند که می‌خواهند کاندیدا شوند. من هم قصد شرکت در اجلاسیه را دارم، اما بستگی به فضای مجلس دارد.

قصد داریم با برگزاری مهمانی برای انتخابات هیأت رئیسه مبارزه کنیم

شما، در چند روز گذشته از لابی نمایندگان و برگزاری برخی مهمانی‌ها برای اجلاسیه دوم خبر دادید. درباره آن توضیحات بیشتری می‌دهید؟

متاسفانه این رویه اشتباه از گذشته بوده و این بار قصد داریم با این موضوع مبارزه کنیم. برخی از نمایندگان هستند که سایر نماینده‌ها را به شام و ناهار دعوت می‌کنند، هدایا می‌دهند و به اصطلاح نمک گیرشان می‌کنند. این رویه اشتباه است و باید افراد را بر اساس شایستگی و توانایی‌شان انتخاب کرد. برخی از نمایندگان از آن مصاحبه ناراحت شده بودند اما واقعیت را مطرح کردم.

برخی نمایندگان را نمک‌گیر می‌کنند؛ شام، ناهار و هدیه می‌دهند

این کار از سوی چه کسانی انجام می‌شود؟

خیلی از افرادی که شائبه کاندیداتوری آنان مطرح است، این کار را انجام می‌دهند. فضا به سمتی رفته که افرادی هم که قصد کاندیداتوری ندارند و بخواهند به مناسبتی شیرینی به همکاران بدهند، این شائبه شامل حالشان می‌شود. البته تعدادشان خیلی زیاد نیست اما این کارها تاثیر گذار است. متاسفانه در گذشته، برخی افراد که کاندیدا شدند این رویه غلط را پایه گذاری کردند. کسانی هم هستند که علی‌رغم دادن شام و ناهار و هدیه، رأی نیاوردند. یعنی هم نان و هم شأن خودشان را از دست دادند.

فورا باید به بساط مهمانی دادن پایان داده شود

افرادی که عضو هیأت رئیسه هستند هم اقدام به دادن شام و ناهار کردند؟

برخی شیرینی محلی به همکاران دادند؛ شاید هم به رسم ادب همکار بودن دادند. اما به شکل واضح و مرسوم فعلا ندیده‌ام. یکی از آنان هم به مناسبت روز زن جلسه‌ای برای خانم‌ها برگزار کرد؛ شاید قصد انتخاباتی نداشت اما این شائبه را به وجود آورد. الآن هر نماینده‌ای به هر مناسبتی یک هدیه‌ای را بدهد، این برداشت می‌شود که به علت انتخابات هیأت رئیسه است. باید این بند و بساط جمع شده و هیأت نظارت بر رفتار نمایندگان به این موضوع ورود کند.

هر چند که گاهی خود اعضای هیأت نظارت بر رفتار نمایندگان در ادوار مختلف مهمانی‌هایی را برگزار کرده‌اند اما باید قواعدی باشد، کاندیداها برنامه داشته باشند و برنامه را ارائه دهند. متاسفانه الآن کسی نمی‌گوید برنامه فرد چیست بلکه آن که لابی بیشتری داشته باشد انتخاب می‌شود. البته این نافی توانایی برخی از منتخبین نیست. به نظر من این رفتارها توهین به شأن و جایگاه نمایندگان است و باید در اسرع وقت به این بساط غلط پایان داد. در مورد ریاست کمیسیون‌ها هم کاندیداها باید دقت کنند که وارد چنین بازی که کاملا ضد شایسته‌سالاری است و رفتاری خیانت‌آمیز است نشوند.

برای آنکه زنان رأی نیاورند، می‌گویند که یک نفر از زنان کاندیدا شود، اما...

در گذشته گفته می‌شد که فضای هیأت رئیسه مجلس مردانه است و به همین علت زنان نمی‌توانند انتخاب شوند. الآن هم این فضا وجود دارد؟

در عمل بله اما در گفت‌وگو خیر. برای آنکه زنان رأی نیاورند، می‌گویند که یک نفر از زنان کاندیدا شود تا به او رأی بدهیم. اما تجربه یک نفر شدن فراکسیون را داشته‌ایم که رأی نیاورده است. آنان اعتقادی به توانایی خانم‌ها ندارند و رفاقتی رأی می‌دهند. همیشه توانمندها در میان آقایان نیستند.

یادداشت

آقای موحدی کرمانی در این سن بالا به خود استراحت بدهید

فاضل میبدی

سخن چون برابر شود با خرد/ روان سراینده رامش برد/ زبانی که اندر سرش مغز نیست/ اگر در ببارد همی نغز نیست/

فردوسی به ما آموخت که خرد را بر این مایه سخن قرار دهید و زبان بی‌مغز را به کار نگیرید.

آقای موحدی کرمانی، رئیس مجلس خبرگان رهبری: «قوانینی تصویب کنیم که برای افراد محجبه امتیاز قائل شود، از جمله تخفیف مالیات، بخشودگی جرایم رانندگی. این امتیاز باعث می‌شود افراد به سمت حجاب تشویق شوند» (نقل از سایت انتخاب)

اگر چنین سخنی را یک روضه‌خوان معمولی فاقد مسئولیت بر زبان جاری ساخته بود، انسان چندان تاسف نمی‌خورد. در دایان جاست که این گفته خرد ستیز و قانون گریز از زبان کسی جاری می‌شود که بالای ۹۰ سالگی (متولد ۱۳۱۰) و در مسند ریاست حساس‌ترین نهاد کشور نشسته که سرنوشت رهبری به دست آن نهاد است.

کجای اسلام و یا قوانین موضوعه کشور آمده که می‌توان میان زنان محجبه و غیرمحجبه تفاوت حقوقی و قانونی قائل شد؟ کجای اسلام و یا فقه آمده برای این که زنان را به حجاب جذب نماییم، از تخلفات رانندگی آنان چشم بپوشیم و یا مالیات از آنان نگیریم تا به سوی حجاب رغبت نمایند؟ در کدام مکتب فقهی و حقوقی آمده که قوانینی تصویب کنید، تا برای بخشی از جامعه که نافرمانی می‌کنند، امتیاز حقوقی و یا کیفری دهد؟

آقای موحدی از کدام جایگاه سخن می‌گوید؟ چه توهینی از این بالاتر، هم به اسلام و هم به زنان جامعه؟

زمین‌های چند هزار متری را از سوی بعضی بلعیدن و یا مفسدان اقتصادی محکوم به اعدام را به هلدینگ‌های میلیاردی برگرداندن، زینا بار تراست، یا وجود چند زن غیرمحجبه در خیابان؟ چرا از دردهای هلاکت بار جامعه، که منشا آن برخی از امثال من و شما بودند، سخن نمی‌گویید؟ چرا هروقت دولت بحث مذاکره و رفع تحریم‌ها را دنبال می‌کند، بی‌حجابی و یا مسائل حاشیه‌ای درد و بلای جامعه می‌شود؟ انواع راه‌ها برای مبارزه با بی‌حجابی رفتی و میلیاردها تومان هزینه کردی، چه سودی نصیب ملت شد؟ اکنون از آن طرف وارد شدی که از راه قانون، تشویق مالی و تبعیض حقوقی کنیم تا بی‌حجابی رفع شود!! شگفتا!! این بیان شما توهین به قانون و زنان تلقی نمی‌شود؟

چهل و اندی سال است ملت ایران در تورم بالای ۳۰ درصد- مگر اندک زمانی- نفس می‌کشد و عامل عمده آن سیاستگذاری‌های نادرست کلان کشور بود، چقدر امثال شما آن اندازه که سر بی‌حجابی فریاد کشیدی، بر بی‌عدالتی فریاد وا اسلاما بلند نمودی؟

آقای موحدی به سود شما و جامعه خواهد بود که در این سن بالا کمی به خود استراحت دهید و گذشته‌های خود و سایر مسئولان را نقد نمایید تا ببینیم وعده‌هایی که داده بودیم به انجام رساندیم؟ یا با مولانا همصدا شویم:

ای عجب آن عهد و آن سوگند کو/ وعده‌های آن لب چون قند کو/

چه بسا عالمانی که در این سال‌ها بر کرسی قدرت نشستند، و به نام اسلام فرمان راندند، ولی زیانشان بیش از سودشان بود. به فرمایش امام علی(ع):

«و آخر قد تسمی عالما ولیس به، دیگری خود را دانشمند نامد و از دانش در او نشانی نیست (نهج‌البلاغه، خ۸۵)